

GHI DUL

PRODUCATORULUI DE ENERGIE ELECTRICA DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE

CUPRINS

1. DE CE PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE?
2. ETAPE IN REALIZAREA UNEI CAPACITATI DE PRODUCERE E-SRE, COMERCIALIZAREA E-SRE SI BENEFICIAREA DE SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE
3. VREAU SA REALIZEZ O CAPACITATE DE PRODUCERE E-SRE. CE ACTE SUNT NECESARE?
4. CUI SI CUM VÂND E-SRE?
5. SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE DIN ROMÂNIA
6. CUM OBTIN SI CUI VÂND CERTIFICATE VERZI?
7. CINE CE FACE?
8. ALTE INFORMATII UTILE

ANRE
2009

1. DE CE PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE

Promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie (E-SRE) reprezintă un imperativ al perioadei actuale motivat de: protecția mediului, creșterea independenței energetice față de importuri prin diversificarea surselor de aprovizionare cu energie, precum și motive de ordin economic și de coeziune socială.

Directiva 2001/77/CE a Parlamentului și Consiliului European privind promovarea energiei electrice produse din surse de energie regenerabile pe piața internă, reprezintă prima acțiune concretă a Uniunii Europene de atingere a obligațiilor de reducere a emisiilor cu gaze cu efect de seră la care s-au angajat prin ratificarea Protocolului de la Kyoto.

România a fost printre primele țări candidate la Uniunea Europeană care a transpus în legislația proprie prevederile Directivei 2001/77/CE (HG nr. 443/2003, cu modificarea din HG 958/2005) și a stabilit ținta orientativă pentru anul 2012 de 33%, reprezentând ponderea E-SRE din consumul intern brut de energie electrică. Ulterior, prin HG nr. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, au fost stabilite țintele de 35% pentru anul 2015, respectiv de 38% pentru anul 2020 reprezentând ponderea E-SRE din consumul intern brut de energie electrică.

2. ETAPE ÎN REALIZAREA UNEI CAPACITĂȚI DE PRODUCERE E-SRE, COMERCIALIZAREA E-SRE ȘI BENEFICIAREA DE SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE

- ✓ obținerea avizelor și autorizațiilor necesare construirii,
- ✓ construirea obiectivului,
- ✓ obținerea licenței de producere a energiei electrice,
- ✓ obținerea calificării pentru producție prioritară de energie electrică a capacității de producție,
- ✓ înscrierea la OPEE (SC Opcom SA) - pentru a vinde E-SRE pe piața pentru ziua următoare (PZU)
- ✓ înscrierea la OTS (CN Transelectrica SA) - pentru a obține certificate verzi (CV),
- ✓ înscrierea la OPCV (SC Opcom SA) - pentru înscriere în Registrul CV și pentru a participa la piața de CV,

Producătorul de E-SRE vinde E-SRE pe piața de energie electrică, ca orice alt producător obținând pentru aceasta prețul pieței, iar pentru acoperirea integrală a costurilor de producere și obținerea unui profit rezonabil primește pentru fiecare 1 MWh de energie electrică livrat în rețea un certificat verde (CV) care poate fi tranzacționat în limitele de preț legal stabilite.

Glosar de termeni

Autorizație de înființare - act tehnic și juridic emis de ANRE, prin care, la solicitarea unei persoane fizice/juridice române sau străine, acesteia i se acordă permisiunea de a realiza sau rețehnologiza și de a pune în funcțiune capacități de transport sau de distribuție a energiei electrice, de producere a energiei electrice/termice și termice în cogenerare

Centrala modernizată - centrala la care a fost executat un ansamblu de lucrări care au condus la îmbunătățirea caracteristicilor tehnico-economice și de mediu ale acesteia și a căror valoare a reprezentat cel puțin 30% din valoarea de înlocuire a centralei

Cerere anuală de certificate verzi - numărul de certificate verzi corespunzătoare cotei anuale legal stabilite și se calculează ca produs dintre cota obligatorie și consumul național brut de energie electrică din acel an

Certificat verde - titlu care atestă o cantitate de energie electrică de 1 MWh produs din surse regenerabile de energie electrică și livrat în rețea. Certificatul verde se poate tranzacționa distinct de cantitatea de energie electrică asociată acestuia, pe o piață a contractelor bilaterale sau pe piața centralizată de certificate verzi

Energie electrică produsă din surse regenerabile de energie E-SRE - energia electrică produsă de centrale care utilizează numai surse regenerabile de energie, precum și proporția de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie în centrale hibride care utilizează și surse convenționale de energie, incluzând energia electrică consumată de sistemele de stocare a purtătorilor de energie convențională și excluzând energia electrică obținută de aceste sisteme

Furnizor de energie electrică - persoană juridică, titulară a unei licențe de furnizare, care comercializează energia electrică pe piața de energie electrică

Licență - act tehnic și juridic emis de ANRE, prin care, la solicitarea unei persoane fizice/juridice române sau străine, acesteia i se acordă permisiunea de exploatare comercială a unor capacități energetice din sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare sau de a presta servicii necesare funcționării coordonate a SEN, respectiv pieței de energie electrică

Notificare fizică în dezechilibru - O Notificare fizică în care suma producției, importurilor și schimburilor contractuale primite nu este egală cu suma consumului, exporturilor și schimburilor contractuale livrate de respectivul participant

Lunar producatorul de E-SRE:

- Primește CV de la OTS pentru E-SRE livrată în rețeaua electrică
- Vinde CV în baza unui contract bilateral sau pe piața centralizată de CV
- Primește contravaloarea CV vândute.
- Informează OPCV asupra CV vândute în contracte bilaterale.

3. VREAU SA REALIZEZ O CAPACITATE DE PRODUCERE A E-SRE. CE ACTE SUNT NECESARE?

Acte emise de autoritatea administratiei publice judetene sau locale, dupa caz:

- **certificat de urbanism** – contine inclusiv precizari privind toate avizele care trebuie obtinute;
- **autorizatie de construire.**

Acte emise de operatorul rețelei electrice la care se racordează instalația

- **aviz de amplasament** – emis conform *Metodologiei pentru emiterea avizelor de amplasament* aprobată prin Ordin ANRE nr. 48/2008;
- **aviz tehnic de racordare** – emis conform *Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes local*, aprobat prin HG nr. 90/2008.

Acte emise de ANRE

- **autorizatie de infiintare**
  - ✓ conform *Regulamentului pentru acordarea licentelor si autorizatiilor în sectorul energiei electrice*, aprobat prin HG 540/2004, cu modificarile si completarile aprobate prin HG 553/2007 ;
  - ✓ numai pentru obiective energetice având puterea instalată mai mare de 1 MW;
- **licenta de productie E-SRE**
  - ✓ conform *Regulamentului pentru acordarea licentelor si autorizatiilor în sectorul energiei electrice*, aprobat prin HG 540/2004, cu modificarile si completarile aprobate prin HG 553/2007;
- **calificarea pentru productie prioritara de energie electrica**
  - ✓ conform *Regulamentului pentru calificarea productiei prioritare de energie electrica din surse regenerabile de energie*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 39/2006.

Glosar de termeni

Oferta anuala de certificate verzi – numărul de certificate verzi emise în cursul unui an de către Operatorul de Transport și de Sistem

Operator rețea – Operatorul de distribuție, Operatorul de Transport și de Sistem -OTS

Operator de Distribuție - Entitate operațională care deține, exploatează, întreține, modernizează și dezvoltă rețeaua electrică/termică de distribuție

Operator Piața de Energie Electrică – persoana juridică ce asigură tranzacționarea cantităților de energie pe piața de energie electrică și care determină prețurile pe piața pentru ziua următoare. Operatorul Pieței de Energie Electrică este SC OPCOM SA

Operator Piața de Certificate Verzi – persoana juridică ce asigură tranzacționarea certificatelor verzi și care determină prețurile pe piața centralizată a certificatelor verzi. Operatorul Pieței de Certificate Verzi este SC OPCOM SA

Operator de Transport și de Sistem – persoana juridică, titulară de licență pentru transportul energiei electrice și servicii de sistem. Operatorul de Transport și de Sistem este CN TRANSELECTRICA SA.

Piața centralizată de certificate verzi – cadrul de desfășurare a tranzacțiilor cu certificate verzi între participanții la piața, organizat și administrat de SC OPCOM SA, pe baza unor reguli specifice

Piața a contractelor bilaterale de certificate verzi – totalitatea contractelor bilaterale negociate între producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii de energie electrică pentru vânzarea/cumpărarea de certificate verzi

Piața pentru ziua următoare – piața centralizată pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice administrată de S.C. OPCOM S.A.

Pret de închidere a pieței – pret la care sunt încheiate tranzacțiile de energie electrică pe piața pentru ziua următoare într-o anumită zonă de tranzacționare, pe un anumit interval de tranzacționare

Productie prioritara – producția calificată de energie electrică a unui producător/configurație pentru care sunt acordate drepturi preferențiale de preluare pe piața angro de energie electrică

4. CUI SI CUM VÂND E-SRE?

E-SRE poate fi vândută:

- prin contracte bilaterale, încheiate cu furnizorii de energie electrica sau cu consumatorii eligibili, la preturi negociate sau
- prin contracte bilaterale, încheiate cu furnizorii de energie electrica, la preturi reglementate de ANRE, în conformitate cu prevederile art. 3 din Ordinul ANRE nr. 44/2007 sau
- pe piata centralizata de energie electrica pentru ziua urmatoare (PZU), la pretul de închidere a pietei (PIP)

La vânzarea E-SRE pe PZU:

- E-SRE este preluata cu prioritate la piata de energie electrica ;
- daca într-un interval orar E-SRE nu este preluata (echilibrul productie-consum se realizeaza numai din contractele bilaterale de vânzare-cumparare energie electrica încheiate), producatorul de E-SRE face notificare fizica în dezechilibru si primește pretul stabilit pentru astfel de situatii.

5. SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE DIN ROMÂNIA

Cine beneficiaza de sistemul de promovare? E-SRE produsa din energie eoliana, energie solara, geotermala, biomasa, a valurilor, hidrogen, precum si energia electrica produsa în centrale hidroelectrice cu o putere instalata mai mica sau egala cu 10 MW, puse în functiune sau modernizate începând cu anul 2004.

Care este sistemul de promovare? România a adoptat sistemul cotelor obligatorii combinat cu sistemul de comercializare a certificatelor verzi la preturi limitate legal inferior si superior.

Ce înseamna cote obligatorii? Pentru fiecare an, începând din 2005 si pâna în 2020 inclusiv, sunt stabilite prin lege, cote obligatorii de E-SRE pe care furnizorii de energie electrica trebuie sa le furnizeze consumatorilor deserviti.

Furnizorii de energie electrica demonstreaza îndeplinirea cotelor prin numarul de certificate verzi (CV) achizitionate care trebuie sa fie egal cu produsul dintre valoarea cotei obligatorii si cantitatea de energie electrica furnizata consumatorilor.

Pentru neîndeplinirea cotei anuale obligatorii furnizorii platesc la OTS contravaloarea CV neachizitionate la valoarea de 70 euro pentru fiecare certificat verde neachizitionat .

Glosar de termeni

Retea electrica - ansamblul de linii, inclusiv elementele de sustinere si de protectie a acestora, statiile electrice si alte echipamente electroenergetice conectate între ele. Reteaua electrica poate fi retea de transport sau retea de distributie

Sistem de cote obligatorii - mecanism de promovare a producerii de energie electrica din surse regenerabile de energie, prin achizitia de catre furnizori a unor cote obligatorii de energie electrica produsa din aceste surse în vederea vânzării catre consumatorii deserviti

Surse regenerabile de energie - Surse de energie nefosile, cum sunt: vântul, soarele, apele geotermale, valurile, marea, hidroenergia, biomasa, gazul de fermentare a deseurilor denumit gazul de depozit, gazul de fermentare a namolurilor din instalatiile de epurare a apelor uzate si biogazul

Legislatie primara în domeniul SRE

- ✓ Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificarile si completarile ulterioare
- ✓ HG nr. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020
- ✓ HG nr. 443/2003 privind promovarea productiei de energie electrica din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 1429/2004 pentru aprobarea Regulamentului de certificare a originii energiei electrice produse din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 958/2005 pentru modificarea HG nr. 443/2003 privind promovarea productiei de energie electrica din surse regenerabile de energie si pentru modificarea si completarea HG nr. 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 750 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru valorificarea resurselor regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 1661/2008 privind aprobarea Programului national pentru cresterea eficientei energetice si utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public pentru anii 2009-2010
- ✓ Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie.¹

Legislatie secundara în domeniul SRE:

- ✓ Procedura de supraveghere a emiterii garantiilor de origine pentru energia electrica produsa din surse regenerabile , aprobata prin Ordinul ANRE nr. 23/2004
- ✓ Regulamentul de organizare si functionare a pietei de certificate verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 22/2006
- ✓ Procedura de alocare a sumei banesti rezultate din neîndeplinirea de catre furnizorii de energie electrica a cotelor obligatorii de achizitie de certificate verzi, aprobata prin Ordinul ANRE nr. 62/2009
- ✓ Ordinul ANRE nr. 44/2007 pentru stabilirea modului de comercializare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în unitati calificate pentru productie prioritara
- ✓ Procedura pentru monitorizarea pietei de certificate verzi, aprobata prin Ordinul ANRE nr. 38/2006
- ✓ Regulamentul pentru calificarea productiei prioritare de energie electrica din surse regenerabile de energie, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 39/2006

6. CUM OBTIN SI CUI VÂND CERTIFICATELE VERZI?

- ✓ Certificatele verzi (CV) sunt emise de OTS conform Procedurii de emitere a certificatelor verzi avizata de ANRE.
- ✓ CV se emit la cerere dupa obtinerea de la ANRE a calificarii unitatilor de productie a E-SRE pentru productie prioritara.

¹ Prevederile de natura ajutorului de stat din Legea nr. 220/2008 urmeaza sa se aplice dupa primirea deciziei de autorizare din partea Comisiei Europene.

- ✓ Calificarea unitatilor de productie a E-SRE pentru productie prioritara se face:
  - de regula anual
  - pentru întreaga productie de E-SRE
  - pentru întreaga capacitate
- ✓ E-SRE se califica drept productie prioritara necontrolabila cu exceptia:
  - E-SRE produsa din biomasa
  - E-SRE produsa din surse geotermale
  - E-SRE produsa din surse hidro utilizate în centrale cu posibilitate de control a debitului uzinat de cel puțin o zi
- ✓ Lunar, producatorii de E-SRE primesc de la OTS pentru fiecare 1MWh de energie electrica livrata în retea câte un CV pe baza informatiilor transmise de operatorii retelelor la care sunt conectate instalatiile producatorilor.
- ✓ Producatorii de E-SRE pot vinde CV:
  - prin contracte bilaterale încheiate cu furnizorii de energie electrica, la preturi negociate cu acestia;
  - lunar, pe o piata centralizata a CV, distincta de piata energiei electrice, organizata si administrata de Operatorul Pietei de Certificate Verzi (OPCV).
- ✓ Pretul de comercializare al CV trebuie sa se încadreze între valorile minima si maxima legal stabilite.
- ✓ Pentru perioada 2008-2014 valoarea anuala minima si maxima de tranzactionare a certificatelor verzi este echivalentul în lei al sumei de 27 Euro/certificat, respectiv echivalentul în lei al sumei de 55 Euro/certificat, calculata la valoarea medie a cursului de schimb stabilit de Banca Nationala a României pentru luna decembrie a anului precedent.

7. CINE CE FACE ?

ANRE

- Monitorizeaza dezvoltarea si functionarea pietei de CV
- Aloca anual sumele banesti colectate de OTS operatorilor de retea, în baza unei proceduri specifice.

OTS:

- Emite lunar CV;
- Comunica lunar producatorilor de E-SRE, ANRE si OPCV lista producatorilor care au primit CV si numerele de ordine ale acestora
- Factureaza si colecteaza sumele de bani provenite de la furnizorii care nu si-au îndeplinit cota obligatorie impusa;

OPCV:

- Prognozeaza anual si face publica cererea si oferta de CV la nivel national;
- Înregistreaza contractele bilaterale si datele privind tranzactiile realizate în baza acestora între producatorii de E-SRE si furnizorii de energie electrica;
- Înfiinteaza si actualizeaza Registrul CV;
- Înregistreaza participantii la piata de CV;
- Asigura functionarea pietei centralizate de CV;
- Afiseaza lunar cererea cumulata de CV si oferta cumulata de CV de la începutul anului în curs;
- Transmite lunar ANRE un raport privind evolutia pietei de CV.

Operatorii de distributie: Transmit producatorilor informatiile privind E-SRE preluata de la acestia în fiecare luna.

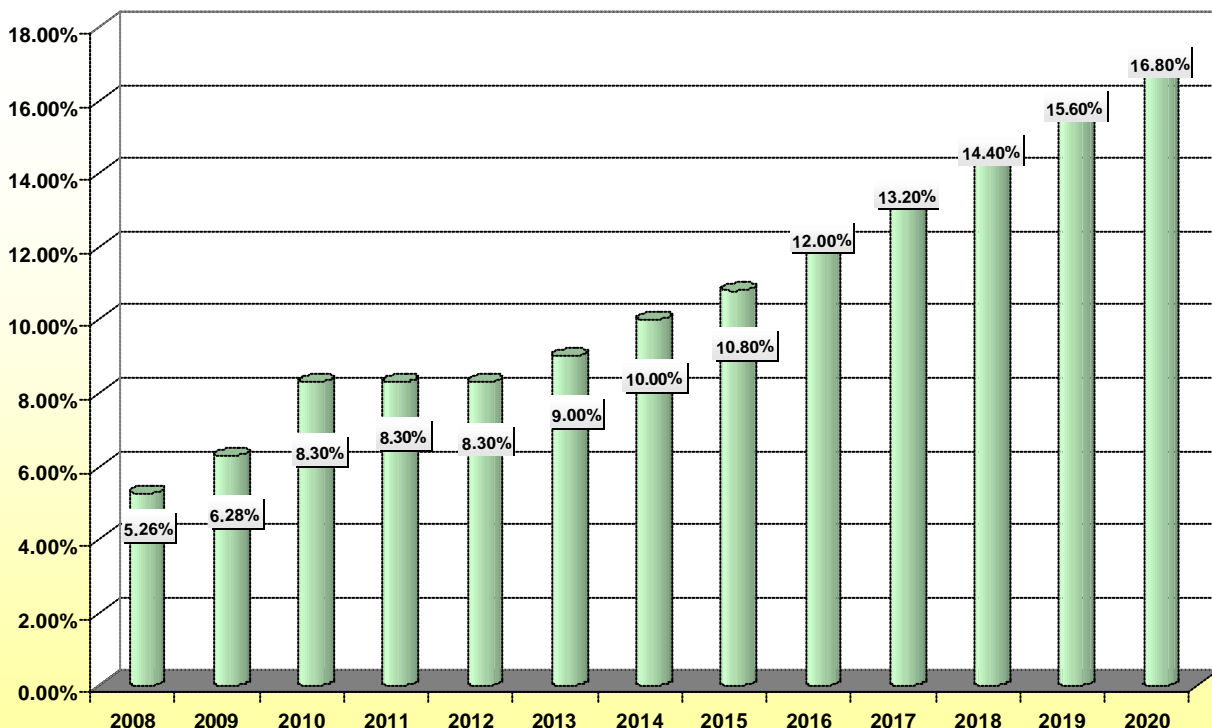
8. ALTE INFORMATII UTILE

- ✓ Legislatia primara si secundara specifica E-SRE poate fi consultata pe site-ul ANRE, www.anre.ro, la rubrica **Surse regenerabile**.
- ✓ Date privind preturile energiei electrice tranzactionate pe PZU se pot obtine consultând site-ul Operatorului Pietei de Energie Electrica, www.opcom.ro.
- ✓ Date privind procedura de emitere a certificatelor verzi se pot obtine de pe site-ul OTS, www.transelectrica.ro.
- ✓ Date privind procedurile specifice functionarii pietei de CV se pot obtine de pe site-ul OPCV, www.opcom.ro.
- ✓ În baza solicitarii pe care trebuie sa o faca la ANRE, producatorul de E-SRE primeste garantii de origine pentru E-SRE livrata în retea.

Recomandari

- ✓ Pentru cunoasterea mecanismelor comerciale specifice productiilor prioritare, se recomanda consultarea *Codului Comercial al pietei angro de energie electrica*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 25/2004.
- ✓ Pentru a intra în posesia datelor primare necesare dezvoltarii unei investitii în domeniul SRE (de ex. viteza vântului sau intensitatea radiatiei solare pe teritoriul României), se recomanda adresarea catre Agentia Nationala de Meteorologie sau catre institutele de cercetare din domeniul energiei.

Cotele obligatorii* stabilite prin Legea nr. 220/2008

*Cotele obligatorii - valori procentuale anuale din consumul national brut de energie electrica, calculate progresiv pentru atingerea tintei nationale din 2020